

ᲐᲥᲐᲠᲘᲡ ᲓᲐᲑᲔᲑᲘᲡᲐ ᲓᲐ ᲡᲝᲤᲚᲔᲑᲘᲡ ᲬᲧᲐᲚᲛᲝᲛᲐᲠᲐᲒᲔᲑᲘᲡᲐ ᲓᲐ ᲬᲧᲐᲚᲐᲠᲘᲜᲔᲑᲘᲡ ᲞᲠᲝᲒᲠᲐᲛᲐ

საინფორმაციო ბიულეტენი N25

აგვისტო, 2022

კლიმატის ცვლილება და სათბური აირები

დედამიწაზე კლიმატური მდგომარეობა გლობალური ცვლილებების გამო რამდენიმეჯერ შეიცვალა. (მაგ. გამყინვარება, ვულკანური ამოფრქვევები, ქანების გადაადგილება და ა.შ.) თუმცა, კლიმატის ცვლილების ემპირიულ შედეგებზე დაყრდნობით ნათელი ხდება, რომ კლიმატის ცვლილება განსაკუთრებულად სწრაფი ტემპით მიმდინარეობს სათბური აირების კონცენტრაციის ზრდის ფონზე. სათბური ეფექტის აირებია: ნახშიროჟანგი, მეთანი, აზოტის ქვეჟანგი და წყლის ორთქლი.

აირების კონცენტრაციის ზრდა გამოწვეულია სამეწარმეო საქმიანობით, განსაკუთრებით კი წიაღისეული საწვავის ინტენსიური მოხმარებით. სათბური აირების დაგროვების შედეგად, დედამიწაზე იზრდება საშუალო ტემპერატურა და იქმნება გლობალური დათბობის საფრთხე რაც გავლენას ახდენს ადამიანების ყოველდღიურ ცხოვრებაზე. მაგალითად, იზრდება საშუალო ტემპერატურა, დნება ყინულის საფარი და იზრდება ზღვის წყლის დონე, იცვლება მეტეოროლოგიური პირობები, იზრდება ეკოლოგიური კატასტროფების მაჩვენებლები.

ევროპასა და ცენტრალურ აზიაში საქართველო კლიმატის ცვლილებისადმი ერთ-ერთი ყველაზე მოწყვლადი ქვეყანაა (მე-5 ადგილზე) ადაპტაციის მცირე პოტენციალით. გაეროს კლიმატის ცვლილების ჩარჩო კონვენციის (UNFCCC) მიმართ საქართველოს მეორე ეროვნულ შეტყობინებაში (1999) აღნიშნულია, რომ კლიმატის შეიცვალა 1955-1970 და 1990-2000 წლებს შორის. ასევე მნიშვნელოვნად გაიზარდა საშუალო მინიმუმი და საშუალო მაქსიმუმი. ამავე დროს მოიმატა 24 საათში მოსული ნალექის რაოდენობამ, რამაც შეიძლება სერიოზულად გაზარდოს წყალდიდობების და მეწყერების რისკი.¹

აჭარის სანაპირო ზონაში საშუალო წლიური ტემპერატურა ნელ-ნელა სტაბილურად მატულობს. ბოლო პერიოდში ტემპერატურის ყველაზე დიდი მატება (0,5°C-მდე) ქობულეთის და ქედის მუნიციპალიტეტებში დაფიქსირდა. ამ მუნიციპალიტეტებში აღინიშნა ასევე ცხელი დღეების, ტროპიკული ღამეების, წვიმიანი და უხვნალექიანი დღეების რაოდენობის ყველაზე დიდი მატება.²

აჭარაში კლიმატური პირობების შენარუჩენების და გაუმჯობესების მიმართულებით, წინგადადგმული ნაბიჯია აჭარის დაბებისა და სოფლების წყალმომარაგებისა და წყალარინების პროგრამის საქმიანობა, რადგან პროგრამის მეშვეობით მოხდება წყალარინების წყლების დამუშავება და გაფილტრული სახით ჩაშვება ბუნებაში რაც შეამცირებს წყალარინების პირდაპირ ჩაშვების დროს გამოყოფილი გაზების - მეთანის და აზოტის ოქსიდის გამოფრქვევას ბუნებაში.

დამატებით, მნიშვნელოვანია მდინარეებსა და მცირე ზომის წყაროებზე, თანამედროვე ტიპის წყალმომარაგების სათავე ნაგებობების მოწყობა, რაც შეაფერხებს წყლის არაყაირათიან გამოყენებას და წყლის რესურსის გამოლევას.

- 1. https://www.undp.org/georgia/publications/climate-change-strategy-ajara-2013
- 2. https://www.undp.org/georgia/publications/climate-change-strategy-ajara-2013

ინფორმაცია პროგრამის შესახებ

აჭარის დაბებისა და სოფლების წყალმომარაგებისა და წყალარინების პროგრამა თანადაფინანსებულია გერმანიის ფედერაციული რესეპუბლიკის მიერ, KfW ბანკის მეშვეობით და ევროკავშირის მიერ. პროგრამა მიზნად ისახავს აჭარის ყველა მუნიციპალიტეტში შეიქმნას თანამედროვე სტანდარტების წყალმომარაგებ

პროგრამა მიზნად ისახავს აჭარის ყველა მუნიციპალიტეტში შეიქმნას თანამედროვე სტანდარტების წყალმომარაგებისა და წყალარინების სისტემები.

აყარის დაბებისა და სოფლების წყალმომარაგებისა და წყალარინების პროგრამას სს "აჭარის წყლის ალიანსი" ახორციელებს. აჭარის დაბებისა და სოფლების წყალმომარაგებისა და წყალარინების პროგრამას სს "აჭარის წყლის ალიანსი" ახორციელებს. პროგრამა მნიშვნელოვან წვლილს შეიტანს სოფლის მოსახლეობის ცხოვრების ხარისხის, ზოგადი ჰიგიენისა და ჯანმრთელობის გაუმჯობესებაში. პროგრამა უზრუნველყოფს გარემოს დაცვას ჩამდინარე წყლებით დაბინძურების თავიდან არიდების გზით. ასევე, თავიდან იქნება არიდებული ნიადაგისა და წყლის რესურსების დაბინძურება გაუწმენდავი ჩამდინარე წყლების ჩაშვებით.

აჭარის დაბებისა და სოფლების წყალმომარაგებისა და წყალარინების პროგრამა, თვისებრივად პირველია საქართველოში რომელიც წყლისა და წყალარინების ინფრასტრუქტურის განვითარების ორგანიზებას ახდენს რეგიონის სოფლებში.

AJARA RURAL WATER AND WASTEWATER TREATMENT PROGRAMME

NEWSLETTER N25

AUGUST, 2022

Climate Change and Greenhouse Gases

Climate conditions on Earth have changed several times due to global changes (e.g. glaciations, volcanic eruptions, rock movements, etc.). However, based on the empirical results of climate change, it becomes clear that climate change is taking place at a particularly fast pace against the background of increasing concentrations of greenhouse gases. Greenhouse gases are: carbon dioxide, methane, nitrous oxide and water vapor.

The increase in the concentration of gases is caused by economical activities, especially by the intensive consumption of fossil fuels. As a result of the accumulation of greenhouse gases, the average temperature on the earth increases and the threat of global warming is created, which affects people's daily lives. For example, the average temperature is increasing, the ice cover is melting and the sea level is rising, meteorological conditions are changing, and the rates of ecological disasters are increasing.

In Europe and Central Asia, Georgia is one of the most vulnerable countries to climate change (in 5th place) with little potential for adaptation. In the Second National Communication of Georgia to the United Nations Framework Convention on Climate Change (UNFCCC) (1999), it is noted that the climate changed between 1955-1970 and 1990-2000. The average minimum and average maximum have also increased significantly. At the same time, the amount of precipitation in 24 hours has increased, which can seriously increase the risk of floods and landslides.¹

In the coastal zone of Ajara, the average annual temperature is gradually increasing steadily. In the current period, the largest temperature increase (up to 0.5°C) was observed in Kobuleti and Keda municipalities. These municipalities also had the largest increase in the number of hot days, tropical nights, rainy and high precipitation days.²

In the direction of preservation and improvement of climatic conditions in Ajara, the activities of the Ajara water Supply and Wastewater Treatment program is a step forward, as through the program, wastewater will be treated and discharged into nature in a filtered form, which will reduce the emission of gases - methane and nitrous oxide - released during the direct discharge of wastewater in nature.

In addition, it is important to arrange modern water intakes on rivers and small water sources, which will prevent the improper use of water and the shortage of water resources.

- 1. https://www.undp.org/georgia/publications/climate-change-strategy-ajara-2013
- 2. https://www.undp.org/georgia/publications/climate-change-strategy-ajara-2013

GENERAL INFORMATION ABOUT THE PROGRAMME

"Rural Water Supply and Wastewater Treatment Programme-Ajara" is co-financed by the German Federal Republic Government

through the KfW Development Bank and by the European Union.

The Programme aims to create modern standard water supply and wastewater treatment systems in all municipalities of Ajara.

"Rural Water Supply and Waste Water Treatment Programme-Ajara" is being implemented by the JSC "Ajara Water Alliance".

The mentioned Programme will have an essential contribution to the improvement of the level of life, health and the hygiene in general for the citizens of the villages in Ajara as the Programme will keep the environment safe through avoiding contamination and pollution

of the environment and water bodies by directly discharged effluent.

The content of the Programme "Rural Water Supply and Waste Water Treatment Programme-Ajara" is unique in Georgia with its potential to influence the water supply and wastewater infrastructure development in the villages of the region.

